

Svar på skriftligt spörsmål om karantän för säsongarbetare och utländska arbetstagare och om att skydda dem från att smittas av corona

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 393/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Jussi Wihonen /saf:

Med vilka konkreta åtgärder ämnar regeringen säkerställa att säsongarbetare och utländska arbetstagare har inkvarterings- och boendeförhållanden som motsvarar rekommendationerna,

med vilka konkreta åtgärder ämnar regeringen övervaka att coronarekommendationerna följs på arbetsplatser i jordbruk och,

hur har regeringen främjat rekryteringen av finländare till arbetsuppgifter som är väsentliga för försörjningsberedskapen?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

På arbetstagarnas boende- och inkvarteringsförhållanden tillämpas miljöministeriets förordning om bostadsutrymmen, inkvarteringslokaler och arbetsutrymmen. Bestämmelserna innehåller krav som gäller bland annat rumsarean, rumshöjden, ljusöppningen samt utrymmen och utrustning i bostadslägenheter. Regeringen ämnar inte vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa att säsongarbetare och utländska arbetstagare har inkvarterings- och boendeförhållanden i enlighet med rekommendationerna, eftersom den gällande lagstiftningen gäller även deras inkvartering och boende.

Kommunens hälsoskyddsmyndigheter kan ge order om bättre förhållanden med stöd av hälsoskyddslagen, om inkvarterings- och boendeförhållandena är bristfälliga på ett sätt som kan ge hälsorelaterade skadeverkningar för utrymmenas användare. För att ordna och genomföra bekämpning av smittsamma sjukdomar samt för planering, styrning, uppföljning och övervakning av denna tillämpas lagen om smittsamma sjukdomar. Enligt lagen om smittsamma sjukdomar ska kommunerna inom sina områden organisera bekämpningen av smittsamma sjukdomar som en del av folkhälsoarbetet. Övervakningen av lagenligheten i arbetet med att bekämpa smittsamma sjukdomar och styrningen av det hör till regionförvaltningsverket i området och i särskilt omfattande frågor till social- och hälsosektorns tillstånds- och tillsynsambetsverk.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 393/2020 rd

Arbetskyddsmyndigheten övervakar att arbetslagstiftningen följs, det vill säga rättigheterna för arbetstagare i arbets- eller tjänsteförhållande eller som arbetar med därmed jämförbara uppgifter. Arbetskyddsmyndigheter övervakar inte verkställigheten av statsrådets rekommendationer. Arbetskyddsmyndigheten övervakar dock att arbetet på arbetsplatser sker på ett tryggt och sunt sätt även under coronaepidemin. Arbetskyddsmyndigheten kan utföra inspektioner på arbetsplatser och om det vid en inspektion konstateras att risken för smitta höjts betydligt, kan arbetsgivaren ges ett direktiv eller en uppmaning att vidta åtgärder för att minska risken för att de övriga arbetstagarna exponeras. Den primära åtgärden för att förebygga exponering bland arbetstagarna är social distansering eller begränsat antal kontakter. Om sociala kontakter inte kan undvikas på grund av arbetets art, kan risken för smitta minskas tillräckligt med olika skyddsåtgärder.

På grund av coronaläget har regeringen fäst särskild uppmärksamhet vid tillgången på arbetskraft för arbetsuppgifter som är centrala för försörjningsberedskapen. För att främja tillgången på inhemsk arbetskraft har åtgärder vidtagits i samarbete med Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK samt olika läroinrättningar och arbetskraftsnätverk. För att främja tillgången på inhemsk arbetskraft inleddes även en marknadsföringskampanj och arbets- och näringsbyråerna har aktivt kontaktat arbetsgivare inom jordbruk för att lösa problem med tillgången på arbetskraft.

Det har förekommit praktiska problem gällande tillgången på arbetskraft och rekryteringen. Intresset för arbete inom jordbruk är relativt litet på grund av den låga lönenivån, det fysiskt tunga arbetet och avståndet till arbetsplatser och dessutom krävs specialkunskaper för vissa arbetsuppgifter. Rekryteringen av inhemsk arbetskraft har inte riktigt tagit fart på grund av att arbetsgivare ingått avtal med utländska arbetstagare före coronaläget och övriga arrangemang som redan gjorts för arbetsförhållandena, såsom arbetstillstånd, flygbiljetter och inkvarteringsarrangemang. Arbetsgivarna har ofta även problem med det extra arbete som introduktionen av nya arbetstagare medför då växtperioden kommit i gång och den osäkerhet som coronalägets utveckling innebär för inhemska arbetstagarers möjligheter att binda sig till arbetet för hela säsongen.

Man har lyckats skapa intresse för arbetet inom jord- och skogsbruk trots utmaningarna och arbetsplatser har annonserats via arbets- och näringsbyrån i betydligt större utsträckning än tidigare år. En del arbetsgivare har denna vår valt inhemska arbetstagare i stället för utländska arbetstagare.

I Helsingfors 1.6.2020

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen